

Delavec izhaja vsak drug petek z datumom naslednjega dne. — Naročnina za celo leto D 10.—, za pol leta D 5.—, za četrt leta D 2.50. Posamezna številka 25 p. naročnina v inozemstvo sorazmerno več. Pošiljatelj na uredništvo in upravišstvo. Ljubljana, Šolčburgova ulica št. 6. II. nadst. Telefon št. 225.

DELAVEC

Rokopisi se ne vračajo. — Inserati se zaračunavajo, milimeter vrstica in sicer pri enkratni objavi po 25 para, pri trikratni po 23 para, pri šestkratni po 21 p., pri celoletnih objavah po 20 p. za vsakokrat. — Za razne izjave itd. stane mm vrstica 25 para. Reklam. so poštnine proste. — Ne frankirana pisma se ne sprejemajo.

Shod proti draginji v Ljubljani.

V nedeljo 19. t. m. se je vršil v veliki dvorani hotela »Union« protidraginjski shod vseh ljubljanskih strokovnih organizacij. Zastopanih je bilo 22 organizacij najrazličnejših stanov in najrazličnejših političnih barv.

Predsedstvo je zavzel sodr. Ivo Mežnarič, tajnik Osrednjega društva živilskih delavcev, pozdravil navzoče ter poddel besedo glavnemu referentu sodr. Zvonimir Bernotu, ki je obrazložil v glavnih potezah resolucijo, katero so sklenile koalirane organizacije. Natančnejšo in podrobnejšo razpravo resolucije, ki je jako globoko zasnovana, ki prijemlje vzroke draginje pri korenini in ki jasno kaže pot do boljših časov — bomo priobčili v prihodnjih številkah »Delavca«.

Za javne nameščence in vpokojence je govoril g. Ivan Rostan, za zasebne nameščence g. Franc Skobl, za Jugoslovansko strokovno zvezo g. Franc Beltram, za koalicio železničarjev g. Blaž Korošec, za Strokovno komisijo s. Fran Svetek, za Narodno socialno zvezo gosp. A. Juvan, v imenu gospodinj pa ga. Polonca Juvanova. Komunisti so tudi pri tej priliki pokazali, da ne znajo brzdati svojih strankarskih strasti. G. Makuc je v svojem govoru razvijal komunistični program, obsojal obznano in predlagal dodatek k resoluciji, ki je po svoji vsebini komunistična obznana. Komunistom so prav pridno pomagali klerikalci. G. Beltram je porabil komunistično demagogijo in je prišel tudi s svojim dostavkom k resoluciji, s katero hoče zagovarjati razne Pollake in druge klerikalne kapitaliste.

Komunisti so glasovali za klerikalni dostavek k resoluciji, klerikalci pa za komunističnega. Lepa družba — razdiralec delavske solidarnosti! Kakšno pravico pa so imeli komunisti, da so zahtevali na shodu govornika? Shod so sklicale strokovne organizacije, ki so se na sestankih sporazumele za skupen nastop, skupno so se sporazumele tudi za resolucijo. Komunisti nimajo strokovnih organizacij, torej niso mogli sodelovati. Kakšne strokovne organizacije pa zastopa g. Makuc? Dovolj jasno je torej, da so hoteli razbiti celo protidraginjski shod. G. Beltram je bil navzoč na sestankih, videl je, da so se organizacije sporazumele. Njegov nastop na shodu pa je pokazal, da je kršilec discipline in demagog, ki niti na protidraginjskem shodu ne more pustiti nasprotij.

Shod je bil jako dobro obiskan. Temelj protidraginjski akciji je z resolucijo postavljen, sedaj pa je treba dela, da z njim resolucijo podpremo in udeležujemo.

Resolucijo bomo priobčili v prihodnji številki »Delavca«.

Resolucija zedinjevalne konference strokovnih organizacij v Beogradu.

Delavci in delavke!

Na državni strokovni konferenci 7. in 8. januarja v Beogradu so soglašale vse zastopane delavske strokovne organizacije v svoji odločbi, da hočejo napraviti konec dosedanji razcepljenosti delavskega strokovnega gibanja in da se združijo v Glavni radniški savez Jugoslavije na tehle temeljih:

a) na temelju razredne borbe delavnega ljudstva za izboljšanje njegovega gnetnega, družabnega in končnega osvobojenja od okov kapitalističnega načina proizvodnje;

b) na temelju mednarodne vzajemnosti preko strokovnih internacional, združenih v strokovni internacionali v Amsterdamu;

c) da je G. R. S. J. član Strokovne internacionalne v Amsterdamu;

d) na temelju neodvisnosti od vseh strank.

Na tej osnovi se takoj zedinijo v G. R. S. J.:

Glavni radniški savez, Beograd; Glavni radniški savez, Sarajevo; Opći radniški savez, Zagreb in Sarajevo; Strokovna komisija, Ljubljana, kot dosedanja pokrajinska strokovna vodstva. Poleg teh se priključijo Glavnemu radniškemu savezu Jugoslavije tudi nastopne centralizirane strokovne zveze: Savez kovinarskih radnika; Savez monopolskih radnika i radnica; Savez kožarsko-preradivačkih radnika; Savez fabričkih radnika i radnica; Savez rečnih brodara kralj. SHS; Savez tramvajskih i elektro-fabričkih radnika; Savez rudarskih radnika; Savez radnika i radnica životnih namirnica i Savez tehničkog osoblja pozorišnih radnika i radnica — vsi iz Beograda; Savez železničara Jugoslavije; Savez drvodjelskih radnika i Savez svratištarskih, kavarnarskih i gostilničarskih nameštenika i nameštenica Jugoslavije — vsi u Zagrebu; kakor tudi vsa osrednja društva, ki so včlanjena v Strokovni komisiji v Ljubljani in vsi Podsavezi općeg radničkog Saveza.

Zastopniki Saveza privatnih namještenika Jugoslavije in Saveza grafičnih radnika i radnica Jugoslavije so izjavili, da soglašajo s tem sklepom in da bodo njihove organizacije naknadno sklepale o pristopu k G. R. S. J.

Sodrug i sodružice!

Delavci in nameščenci v Jugoslaviji!

Po mučnih notranjih in medsebojnih borbah, ki so se neugodno javljale v raznih delavskih strokovnih organizacijah, zdrobile odporno in napadalno silo delav-

skega razreda v boju za njegove gospodarske in socialne zahteve, je zmagala zavest vzajemnih delavskih koristi, zavest o potrebi edinstva, polnega vzajemnosti in skupnih naporov v borbi proti kapitalističnemu izkoriščanju, za socialni napredek, svobodo in blagostanje delavnega ljudstva obeh smeri.

Državna strokovna konferenca pozivlja zato vse delavce in delavke po delavnicah, tovarnah, uradih, na vodi in v prometu, na polju, v gozdih in pod zemljo, da s pristopanjem okrepijo svoje strokovne organizacije in tako tudi sami sebe osvobodijo in usposobijo na boj za boljše življenje.

Davčni vijak.

Draginja vedno in vedno narašča, valuta pada, nezadovoljnost raste, davčni vijak pa vedno bolj in bolj stiska delavno ljudstvo. Osobito Slovenija je postala nekaka »molzna krava«, kajti njo se je počastilo poleg drugih davkov s posebnim davkom — plačarino.

Vlada namerava, da bi se določilo 15.000 K letnih dohodkov za obdavčenje osebne dohodnine. Gospodje v Beogradu vedno računajo v dinarjih, pri davkih pa vedno v kronah. Če bi računali pri tej nameri v dinarjih, pa bi zadeli približno pravo. Eksistenčni minimum naj bi znašal najmanj 60.000 K.

Toda kaj bi računali davke po lestvicah, ki so krivične. Delavec plača v sorazmerju s svojo nizko mezdo mnogo več davkov, kot pa razni vojni dobičkarji in verižniki.

Kako naj se obračuna z vojnimi dobičkarji in kakšna naj bi bila odmera davkov je razvidno iz lista »Napreja« z dne 21. februarja t. l. št. 41.

Kakšne davke pa plačujemo sedaj, pa je razvidno iz tabel v »Napreju« z dne 19. t. m. št. 40.

Vsak delavec mora vedeti kakšne davke plačuje, da se izogne pretiranim odbitkom od svoje mezde.

Skupščina lesnih delavcev.

Zopet se sestajamo lesni delavci, da pregledamo naše delo v preteklosti, ter si zasnujemo načrte za bodočnost.

Znova je treba dokazati, da je naša strokovna organizacija edino sredstvo, s katerim si lesni delavec svoj položaj izboljšuje.

Vsakdo si mora biti na jasnem, da je organizacija članstvo. Če je to dobro, je organizacija dobra, če je slabo je tudi organizacija slaba.

Članstvo naše organizacije ima popolno pravico odločevanja, ter je torej le od njega odvisno kakšne sklepe si bo na kongresu napravilo.

Vsaka podružnica pošlje na skupščino toliko delegatov, v kakršnem razmerju je njeno stanje članstva, tako:

Liubljana: 4, Maribor: 2, Mislinje: 2 se ji pridruži Slov. Gradec, Strnišče 1, Ptuj: 1, Slov. Bistrica: 1, Črna: 1, Sevnica: 1, Loka pri Zusu: 1, Tržič: 1, Gorje: 1, Boh. Bistrica: 1, Starigr: 1, Milanovrh: 1, Črnomelj: 1 se ji pridruži Kočevje in Mirna, Celje: 1, se pridruži Jurklošter, Polzela: 1 se ji pridruži Šoštanj.

Gostje imajo pravico prisostvovati skupščini, ako si bodo pravočasno preskrbeli od načelnstva potrebne izkaznice.

Odbori podružnic, naj skrbijo, da bodo imeli člani priliko na društvenih shodih izvoliti si take delegate, katerim zaupajo. Zavedajo, naj se pri tem, da temelji moč organizacije na zaupanju članstva.

Kovinarska stroka.

Jesenice: Kovinarji tovarn K. I. D. smo podjetju potom svoje centrale predložili spomenico zahtev za povišek temeljnih plač in sicer za 25 in 30%.

Dne 29. januarja t. l. je generalno ravnateljstvo na spomenico odgovorilo, da je upravni svet dovolil povišek, katerega se je od strani ravnateljstva predlagalo v dveh oblikah in sicer: enako vsemu delavstvu 20% na temeljno plačo, ali pa isto 15% vsem enako in 90 K mesečno poviška doklade na otroka, torej od sedanjih otroške doklade 180 K na 270 K. — Članstvo kovinarske organizacije, ki tvori splošno večino tukajšnjega delavstva, pa je glasovalo na članskem sestanku dne 30. januarja t. l., da se strinja edino le z vsebino vložene spomenice, ter se je v tem smislu dalo nalog in poverenje ss. zaupnikom, da pri razpravi zastopajo to stališče do skrajnosti. Dne 31. januarja t. l. je bila razprava, do katere je prišlo po posredovanju glavnega zaupnika, ter so bili navzoči predsednik kov. org. podr. Jesenice s. Brucan Henrik, za podr. kov. org. Javornik podpred. Kamnikar, za podr. kov. Dobrava s. Jakopič Martin in glavni zaupnik delavstva tovarn Jesenice, Javornik in Dobrava s. Jeram Jurij ter glavna zaupnika iz Javornika in Dobrave ss. Žagar Anton in Sodja Franc, ter baje kot kontrola glavnega zaupnika, predsednika J. S. Z. in N. S. Z. Od podjetja pa je bil generalni ravnatelj K. I. D. Karl Nott ter dr. Pavliček, kot zapisnikar; po dvehurni razpravi se je po daljšem jadikovanju gener. ravnatelja Notta dosegel sporazum v toliko, da so zaupniki pristali na 20%-ni povišek na splošno in sicer na temeljne plače določene 24. oktobra 1921. ter isti povišek na akordne plače. Po izjavi zaupnikov, da je absolutno izključeno, da bi privoljeni povišek vsled narastle draginje zamogel zadovoljiti delavstvo, je izjavil generalni ravnatelj Nott, da bo stovil takoj v stik z upravnim svetom, ter obljubljal, da bo po preteku 10 do 15 dni na jasnem, ter da je pripravljen upravnemu svetu predložiti za mesec februar ponovni povišek temeljnih plač za 5% ter otroško doklado 90 K na mesec. Zaupniki, zavedajoč se, da bo nadaljni povišek plač odvisen le od moči in solidarnosti organiziranega delavstva v enotni kovinarski organizaciji, so na to pristali in pogodbo podpisali. Tako znaša sedaj najnižja temeljna plača odraslih delavcev 62.40 K, srednja 85.80 K, najvišja pa 116.40 K. v akordu

pa seveda še višje. Povišek znaša torej približno 800.000 K mesečno ali 9 milijonov 600 tisoč letno, t. j. za 1800 delavcev, ob današnji naraščajoči draginji, drobtinica, ako razdelimo na 1800 delavcev je to 444.44 K mesečno na vsakega delavca. Pripomnimo, da smo imeli pri zadnji razpravi v oktobru l. l. hud boj za vpostavitv temeljnih plač, tako med seboj, kot v podjetju, ter, da se moramo v bodoče čuvati, da ponovno ne zabredemo v kakšne nejasne doklade, kar sicer še vedno eksistira v diferenčnem minusu. Sedanji povišek se je dosegel z veljavnostjo vseh prejšnjih pogodb, kar deloma družinske očete še vzdržuje v soglasju z geslom temeljne plače brez »amožen«, dasi je podjetje vedno pripravljeno privoliti rajše kake »blažve žegne«. To pa nas ne sme motiti in vestransko moramo paziti, da se izognemo razočaranjem, ki lahko pridejo, ker imajo preveč raznih doklad in nizke temeljne plače, kar je osebno pri Trboveljskih rudarjih. Bodočnost bo pokazala, da smo kovinarji K. I. D. v tem zavzeli premišljeno pot. Računati pa moramo vedno tudi z bodočnostjo in ta nas ne sme najti nepripravljene. Obratne zaupnike čaka velika naloga. Marsikako krivico bo treba še popraviti v razliki plač, zato pa bo treba temeljite študije obratnim zaupnikom. Poleg drugega pa bo treba tudi temeljite reorganizacije o pojmovanju strokovnega pokreta. Vsak posamezni član organizacije bo moral razumeti, da smemo le tedaj računati na svojo moč in uspehe, kadar bomo dobro pripravljeni. Med nami je še preveč sebičnosti in osebnosti, smo tudi premarlenkosti, kar je dokaz duševne nerazvitosti. Povspeti se moramo višje, če nečemo, da nam ne ostanejo le sanje o naših ciljih. Prilike za to se nudijo, le volje je treba! Malo težko je, trdo gre, toda sila kola lomi. Čas je, da pričnemo, usposobiti se moramo. Jasnejše nam mora postajati, kar je še za pajčolanom. Tistim pa, ki vsled svoje otrplosti ne marajo, pa priporočamo, da naj vsaj drugim ne kradejo časa s praznim klepetanjem. Več čitati, več misliti in stvarno delati za razvoj strokovnega pokreta, pa se bomo kmalu sporazumeli.

Jesenice. Tukajšnja podružnica kovinarjev je imela v nedeljo 22. januarja t. l. svoj redni letni občni zbor. Potek občnega zbora je pokazal, da se vedno bolj vzbuja zanimanje in pravo pojmovanje o strokovnem pokretu. Predsednik s. Mulej je konstatiral sklepčnost občnega zbora, nakar se je prešlo na dnevni red. S. Mulej je podal kratko poročilo predsedstva, nakar je v imenu kovinarske centrale poročal k delovanju podružnice s. Svetek, centralni tajnik. Pozivljal je navzoče, da se oglašijo k stvarni debati. Na to je podal blagajniško poročilo s. Malenšek, iz katerega se je razvidelo, da je imela podružnica sicer veliko stroškov, bil je pa tem primeren tudi delokrog. Najžalostneje iz blagajniškega poročila o člankem gibanju je, da je v letu 1921. umrlo 10 sodrugov, kar naj bo jasni dokaz v kakšnih razmerah živimo. Za kontrolo je poročal sodrug Sirc, da je v preteklem letu vsak mesec redno pregledoval račune, letni zaključek ter izjavil, da se je našlo vedno vse v vzornem redu, ter apelira na navzoče, da se da s. Malenšku kot blagajniku absolutorij. V znak se je dvignilo članstvo s svojih sedežev. Na to je pozval predsednik s. Mulej zbrani občni zbor, da se v znak sožalja in spoštovanja do umrlih deset so-

drugov, dvignejo vsi s svojimi sedežev. S tem je izkazal občni zbor svoje globoko sožalje nad prerano smrtjo umrlih sodrugov. Na to je podal tajniško poročilo s. Jeram, ki je bilo sledeče: V preteklem letu je imela podružnica 23, odborovih sej 29, zaupniških sestankov 27, članskih sestankov 18, javnih shodov, odposlalo se je 11 deputacij, in podružnica je imela v skupni akciji z podružnicama na Javorniku in Dobravi 3 mezdna gibanja. Odbor je poskrbel za ustanovitev čitalnice, ki je bila otvorena 1. maja 1921 in je opremljena z vsem potrebnim časopisjem in čtivom. V preteklem letu se je ustanovila tudi strokovna šola, po zaslugi in požrtvovalnosti vodje slovenske šole nadučitelja s. Šega. Sodr. Jeram je povdarjal, da članstvo iz delovanja lahko razvidi, da se materialno sicer ni strogo štedilo, pač pa se je skrbelo za razvoj članstva. Pripomnil je, da je podružnica, kakor druge sorodne strokovne organizacije, v preteklem letu preživela kritično dobo, da pa se je tu, kot drugod, kovinarska organizacija znašla prilagoditi taktiko, pri čemur je uvaževati, da je vodstvo podružnice imelo dobre vezi s centralo kovinarjev, ki je, dasi ima obširen delokrog, svoje dolžnosti napram podružnici v polnem vršila. Pozivljal je navzoče, da se oglašijo in pozovejo na odgovor funkcionarje preteklega leta, ako imajo kake stvarne pripombe. K besedi se je priglasil s. Šlibar ter apeliral, da se pazi na to, da se članski zborovanj udeležujejo samo člani ter, da je bilo v tem preveč popustljivosti. Ker ni želel nihče več besede, se je oglasil cent. tajnik s. Svetek in povdarjal, da ima namen debato poživiti, želi pa, da se ga v govoru smatra le kot člana in ne kot centralnega tajnika. Kritiziral je odbor, konstatiral, da je bilo preveč popustljivosti napram razdiračem, stavil primeru sumljivega indiferentnega časopisa »Delavske Novice«, v katerem se pozivlja delavstvo, da izstopi iz svojih organizacij itd. Med sodrugi, ki še dandanes ne uvidijo, je izzvalo to precejšno rabuko. (S. Sveteku se podtika, da hoče uganjati politiko). Predsednik Mulej mu je hotel vzeti besedo, proti čemur so vsi trezni protestirali zahtevajoč, da se sodr. Sveteku dokaže, da je govoril o politiki. Na to je s. Svetek nadaljeval ter izjavil, da bo govoril kot tajnik centrale, ter ako se mu dokaže da govori o politiki, zapusti takoj zborovanje. Na to je ponovno povdarjal, da so »Delavske Novice« »za na gnoj«, ker hoče ta časopis delati še nadaljni razdor. Obžaluje vsakogar, ki bi sledil tem limanicam, povdarja, da je kovinarska organizacija včlanjena v amsterdamski internacionali ki ima svoj statut itd. Kdor se s tem ne strinja in ne upošteva, žal ne more biti član te organizacije. Smatra se dolžnega ne le kot član, ampak kot izvoljen tajnik in plačan za to, ter kot zastopnik centrale, da štiti in bo štiti organizacijo na njenih sedanjih temeljih. Ob pritjevanju treznih je zaključil s. Svetek svoj stvarni govor.

Na to je govoril tajnik podružnice s. Jeram, da je tudi on imel namen spregovoriti o tem in konstatira, da je bil nastop predsednika s. Muleja napram s. Sveteku nepravilen. Obžaloval je, ker je kot tajnik vedno vzgajal odkritosrčnost, da se nahaja v družbi, ki se ne upa ali noče odkrito govoriti, dasi je vsem jasno, da se dela razdor, in sicer najbolj od strani »Delavskih Novic«. Sramotno je, da hočejo gotovi sodrugi to še zakrivati, misleč, da je današnje delavstvo slepo. Povdarja, da bo tudi on štiti organizacijo

na njenih temeljih, ter pozivljali trezno misleče k presojanju — ali je pošteno in prilično, da bi se ob tako kritičnih časih cepilo še to edino delavsko enoto. K izvajanju s. Sveteka in Jerama je članstvo dalo duška s tem, da ne bo pustilo razbijati svoje organizacije, odobravalo izjavo s. Sveteka, da se delavstvo ne bo rešilo z vednim novim ustanavljanjem drugih organizacij, ampak v tej organizaciji je treba uvesti pravo disciplino, ter prikrojiti taktiko času primerno. Na vse to je tudi s. Mulej povdarjal, da je potreba vzdržati enotnost organizacije.

Po stvarnejši debati je javila skrutinjska komisija izid volitev novega odbora, ter so izvoljeni funkcije tudi sprejeli. Pokazalo se je veliko zanimanje v tem, ker se je občnega zbora udeležilo članstvo polnoštevilno, ter vztrajalo od 9. ure zjutraj do pol 3. ure popoldne. Pričakovati je, da se tudi v bodoče pokaže isto zanimanje in svežost našega strokovnega pokreta. Imena novoizvoljenega odbora so bila objavljena v prejšnji številki »Delavca«. Želeli je in to zahteva zavestna disciplina naše organizacije, da bo članstvo postavljene zaupnike tudi podpiralo in kontroliralo, ker le tako nam je napredek zasiguran z uspehi.

Podružnica kovinarjev v Ljubljani sklicuje za nedeljo, 26. februarja t. l. ob 9. uri dopoldne svoj redni občni zbor v restavracijo »Pri Mraku«, Rimska cesta št. 4. Dnevni red: 1. Poročilo predsednika, tajnika blagajnika in kontrole. 2. Položaj organizacije v bodoče. 3. Volitev odbora. 4. Volitev delegata na kongres centrale. 5. Raznoterosti. — Sodrugi kovinarji: Nas vseh stanovska dolžnost je, da se občnega zbora polnoštevilno udeležimo! — Odbor.

Občni zbor podr. kovinarjev na Javorniku se bo vršil dne 5. marca ob 3. popoldne v gostilni Roz. Žumer na Koroski Beli s sledečim dnevnim redom: 1. Poročilo predsednika. 2. Poročilo zapisničarja. 3. Poročilo blagajnika. 4. Poročilo nadzorstva. 5. Volitev novega odbora. 6. Raznoterosti. Sodrugi in sodružice! Pozivljate se, da se občnega zbora polnoštevilno udeležite, kajti le tukaj boste imeli pravico izraziti svoje želje in pritožbe, ne pa v tovarni in gostilnah. — Odbor.

Kongres mednarodne zveze kovinarjev v Bernu na Dunaju.

Dne 28. januarja t. l. se je otvoril na Dunaju kongres mednarodne zveze kovinarjev, ki ima svoj sedež v Bernu. Mednarodno zvezo kovinarjev je zastopal tajnik s. Konrad Ilg iz Berna. Navzočih je bilo še 24 delegatov iz različnih držav. Jugoslavijo je zastopal s. Brčinac iz Beograda.

Kongres je otvoril s. Ilg, ki je v daljšem govoru orisal težave in velikansko krizo v mnogih državah, nastale radi svetovne vojne. Upa pa, da bo ta kongres kolikor mogoče skušal podpreti vse kovinarske organizacije, ter, da bo delavstvo v vseh državah boj zmagovito prestalo in premostilo velikansko krizo. Za predsednika kongresa predlaga sođr. Domes-a (Dunaj), za podpredsednika pa Solan-a (Brüssel). Ta predlog je bil soglasno sprejet.

Ta kongres je za kovinarsko delavstvo velikega pomena, ker bo dal smer-nice za bodoče delo in razvoj.

Dalše poročilo sledi prihodnjič.

Lesna stroka.

Vsem podružnicam Osred. društva lesnih delavcev v Sloveniji. V smislu pravil našega društva (§ 11) in po sklepu načelstvene seje z dne 21. februarja 1922 sklicujemo na dan 9. aprila 1922 **II. redno skupščino** s sledečim dnevnim redom: 1. Poročilo načelstva. 2. Poročilo tajništva. 3. Poročilo blagajnika. 4. Poročilo nadzorstva. 5. Poročilo o ujedinenju. 6. Mezdna politika. 7. Zvišanje prispevkov. 8. Volitev: a) načelstva, b) nadzorstva, c) razsodišča. 9. Predlogi in nasveti. Po določitvi društvenih pravil ima vsaka podružnica, ki je redno obračunala do 8. marca t. l. za mesec februar in morebitne zaostanke, do vsake 100 članov poslati enega odposlanca. Na vsakih nadaljnjih 100 članov pa še enega (§ 11. točka 3).

Odposlanca na skupščino je voliti na društvenih shodih, pri čemur naj se upoštevajo določila društvenih pravil § 11 točke: 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 in 9.

Predsedniki podružnic so obvezani, da pravočasno skličejo društvena zborovanja, kjer naj se izvoli odposlanec. Imena odposlancev je sporočiti semkaj najkasneje do 26. marca t. l. Prav tako naj se tudi predlogi, o katerih naj skupščina razpravlja, dološljejo do omenjenega dne centrali. Prostor in čas zborovanja se bo naznanil pravočasno po okrožnici.

Stroške skupščine in stroške delegatov nosi centrala.

To se objavlja vsem podružnicam in njih članom v vednost in ravnanje. — V Ljubljani, dne 21. februarja 1922. — Zoré Viktor, predsednik l. r. Bradeško Andrej, tajnik l. r.

Osrednje društvo lesnih delavcev ponovno pozivlja podružnične blagajnike, da odračunajo vse tekoče in zaostale obračune do najkasneje 10. marca t. l.

Slovenigradec. V nedeljo dne 13. februarja t. l. se je vršil pri nas javen strokovni shod lesnih delavcev v gostilni s. Eisingerja, ki je bil sijajno obiskan. Na shodu je poročal s. Leskošek, strokovni tajnik iz Celja. Njegova izvajanja so bila približno tale: Če si hočemo biti danes na jasnem o razmerah, v katerih se nahajamo, tedaj si moramo ogledati predvsem gospodarsko stanje delavstva v naši državi. Nihče ne more trditi, da je delo jugoslovenskega proletarca danes manj vredno, kakor je bilo pred enim letom, a vendar je plača za to delo veliko manjša, kakor je bila. Kapitalisti hočejo spraviti proletarijat v propast. Najrazličnejša dejstva nam to dokazujejo. Ko je postal mesar in kmet »samostojnež« Pucelj minister za poljedelstvo, se je prodajalo jugoslovenske junce in prašiče v tujih valutah, največ pa v li-rah, isto se je zgodilo tudi s pšenico in drugimi pridelki, kar smo pač še imeli. Ko je naših pridelkov zmanjkalo je začela valuta (vrednost denarja) padati. Tako in na tak način so nas popolnoma izmozgali. Trgovci, mesarji, peki, kmeti in sploh oni, ki imajo kaj za prodajati, so si znali pomagati na ta način, da so cene blagu ali proizvodu zvišali, delavec pa je ostal pri isti plači kakor pred pol letom, akoravno dobi za isti zaslužek samo še tri četrtine in še manj živeža kakor poprej.

Nič boljše ni na socialno-političnem polju. Pravico vživa samo oni, ki je bogat. Kaj nam koristijo zakoni in naredbe ter razne oblasti, če se zakoni in naredbe ne vpoštevajo in varujejo? Krivice.

nasilstva so na dnevnem redu. Če se boriš za košček kruha si prevratni element. Kar nam niso odvzeli kapitalisti nam odvezemajo neposredni davki, kateri obstojajo in katere plačuje seveda samo Slovenija. Tudi osemurnik je kapitalistom trn v peti, ker se bojijo, da bi imel proletarijat čas za izobrazbo, kar bi bilo po njihovem mnenju, velika škoda, ker se zavedajo, da izobraženo delavstvo ni pripravljeno sužnjiti. Da je pri nas razmerje tako, so krivi tudi razni ljudje, ki prihajajo v delavske vrste in oznanjujejo nauke katoliške ljubezni ter obetajo proletariatu po smrti nebesa, sami pa uporabijo priliko, da jih uživajo že na tem svetu. Zopet drugi prihajajo in pravijo: »narodni moramo biti, ker imamo narodno državo.« To so hlapci meščanske hegemonije, ki so plačani, da delajo v delavskih vrstah razdor. Ako si hočemo položai zboljšati moramo predvsem sami poprijeti za delo in izpopolniti moramo naše strokovne organizacije. Če bomo storili to, bomo sposobni za boje in vredni zmage.

K besedi se je oglašil tudi s. Eisinger, ki je v lepili besedah orisal pomen socialističnega časopisja ter priporočal razširjanje istega. Nato se je vršil letni občni zbor lesnih delavcev, na katerem je bil izvoljen za predsednika zopet s. Slivnikar Anton. Na shodu se je tudi sklenilo, da bodo odslej prirejali delavci skupne shode. (Tako je prav! Op. ured.).

Predpustno veselico priredi ljubljanska podružnica lesnih delavcev in sorodnih strok na pustno nedeljo 26. februarja t. l. ob 7. zvečer v hotelu Tivoli (Švicariji). Del čistega dobička je namenjen delavskemu domu, katerega ljubljansko delavstvo tako nujno potrebuje. Zato je dolžnost vsakega proletarca in vseh tistih, ki jim je ležeče na zboljšanju delavskega položaja, da agitira, da bo udeležba čim številnejša. Prav posebno pa so vabljeni vsi člani drugih sorodnih organizacij, da se med seboj spoznamo. — Veselični odsek.

Iz strokovne komisije.

»Delavec« bo izhajal do strokovnega kongresa, ki se vrši 25. in 26. marca t. l. **tedensko** in sicer kakor doslej vsak petek. Vse dopisnike ponovno prosimo, da pošiljajo svoje dopise uredništvu do torka vsakega tedna. — Uredništvo.

Protestni shod v Celju. Tajništvo okrožne strokovne komisije v Celju sklicuje v nedeljo 26. februarja t. l. ob 9. dopoldne v restavraciji pri »Zelenem travniku« **shod vsega delavstva.** Dnevni red: 1. **Protest proti vedno naraščajoči draginji in tozadevni ukrepi.** 2. **Protest proti nameravani uvedbi 9 in 10 urnega delavnika.**

Sodrugi, sodružice! Vzroki draginje so slabo gospodarstvo, brezvestna spekulacija in verižništvo. Naša naloga je, da glasno in odločno povemo, da nismo več voljni prenašati kapitalistično izkoriščanje. Poseči pa moramo h korenini, da iztrebimo to zlo.

Uvedba 9 in 10 urnega delavnika je atentat na delavstvo. **Delavstvo varuj svoje pravice!** Zato vsi na shod, ki trpite pod kapitalističnim jarmom.

Okrožna strokovna konferenca v Celju. Tajništvo okrožne strokovne komisije v Celju sklicuje za nedeljo 12. marca t. l. ob 9. dopoldne v hotelu »Union« okrožno strokovno konferenco. Dnevni red: 1. Poročilo predsednika. 2. Poročilo tajnika. 3.

Poročilo blagajnika ter kontrole. 4. Akcija in taktika strokovnih organizacij. 5. Socialna zakonodaja. 6. Raznoterosti.

Okrožna strokovna konferenca v Mariboru. Okrožna strokovna komisija v Mariboru sklicuje za nedeljo 5. marca t. l. ob pol 9. dopoldne v posvetovalnici mestnega magistrata v Mariboru okrožno strokovno konferenco z naslednjim dnevnim redom: 1. Čitanje zapisnika zadnje strokovne konference. 2. Volitev verifikacijskega odbora. 3. Poročila. 4. Organizacija a) disciplina, b) agitacija, c) taktika, č) združenje. 5. Volitev okrož. strok. komisije. 6. Socialna zakonodaja a) delavska zbornica, b) 8urni delavnik, c) bolniška blagajna. 7. Raznoterosti.

Živilska stroka.

Osrednje društvo živilskih delavcev in sorodnih strok v Ljubljani sklicuje za nedeljo 19. marca t. l. ob 9. uri dopoldne svoj redni občni zbor. Dnevni red: 1. Poročilo predsedstva. 2. Poročilo tajnika. 3. Poročilo blagajnika. 4. Poročilo kontrole. 5. Položaj delavca in organizacija. 6. Volitev odbora. 7. Raznoterosti. Prostor se bo naknadno določil.

V soboto 18. marca ob 5. popoldne se bo vršila v društvinih prostorih, Šelenburgova ulica 6.-II predkonferenca, katere se morajo udeležiti vsi delegati občnega zbora.

Oblačilna stroka.

Občni zbor oblačilnih delavcev (predilničarjev) v Trzinu se bo vršil v nedeljo dne 5. marca t. l. v dvorani delavskega doma s sledečim dnevnim redom: 1. Poročilo odbora, tajnika in blagajnika. 2. Volitev novega odbora in zaupnikov. 4. Razno. Člani naj se ga sigurno udeležijo in vplačajo zaostale prispevke. Vsi tisti pa, ki še spijo vpričo tako resnega časa, imajo priliko, da se vpišejo ter sodelujejo pri vpostavitvi boljšega življenja proletarijata. — Odbor.

Podružnicam Osrednjega društva oblačilnih delavcev. Vsled nenadnih zaprek radi članskih knjižic naj vsi blagajniki podružnic vodijo knjige ter pobirajo prispevke kot do sedaj. O drugem obvestimo podružnice pismeno. — Tajnik.

Razno.

Nakaznice za polovično vožnjo delavcem. Prometno ministrstvo razglasa, da

imajo delavci (poljski, stavbni, opekarski itd.), če potujejo v skupinah najmanj deset delavcev iz enega in istega kraja ter na eno in isto železniško postajo pri potovanju preko 100 km, pravico na nakaznico za polovično vožnjo s to olajšavo, da v tem slučaju razen legitimacije ni potrebna fotografija. Te legitimacije izdajajo državne posredovalnice za delo v Ljubljani, Mariboru, Ptuju in Murski Soboti. Delavci, ki potujejo v skupinah, morajo dokazati s potrdilom občinske oblasti, da so delavci in da potujejo v druge kraje na delo. Delavci, ki potujejo posamezno, morajo imeti legitimacijo s fotografijo.

Protidraginski shod v Zagrebu. Kakor čujemo, bo priredilo zagrebško delavstvo v nedeljo 26. t. m. velik protestni shod proti draginji.

Lakota v Rusiji. V tatarski republiki vlada grozna lakota. Poročila javljajo, da je umrlo tam že 4000 odraslih in 948 otrok od lakote. Položaj je vsak dan hujši.

Za gladojočo Rusijo so darovali: g. Nikolaievič, mizarski mojster 40 K. s. Viktor Kocian 40 K, Matija Antončič 40 K. Skupaj 120 K.

Bratomorilci se združujejo s kapitalistično reakcijo, da pokažejo svoje hlapčevsko delo. Eden take vrste agitator, Reiniš Alojzij, se nahaja v državni cinkarni. Ta nekdanji sodrug in predsednik podružnice stavbinskih delavcev v Celju, je bil iz omenjene organizacije izključen, ker ni bilo vse v redu! — Trdil je tudi, da predsedniku ni treba prispevkov plačati. Sedaj je prevzel vlogo Samostojne delavske Unije v državni cinkarni ter obljublja delavstvu, da bo on vse bolje napravil. V to svrhu ima polo. s katero nobira podpise za kapitalistično organizacijo. Sodrugi v cinkarni, varujte se takih delavskih izdajic! — Povejte jim, ki vas hočejo iz maščevanja prodati reakciji, da so bratomorilci!

Stavka v praških klavnicah. Delavstvo praških osrednjih klavnic je stopilo prejšnji teden v stavko, ker so hoteli vlemesarji uslužbencem znižati mezde. Število stavkujočih znaša več ko 400. —

Učiteljstvo za rudarje. Ob priliki zadnje stavke čeških rudarjev je društvo čeških učiteljev poslalo rudarski centralni organizaciji 100.000 K kot prispevek za podpiranje stavkujočih rudarjev. — Ali bi se pri nas kaj takega storilo?

Zahvale.

Zahvala. Tem potom izjavljam, da mi je izročil s. Franc Bajt 322 K 80 v, katere so darovali gostje na veselici v Verdu ter se za dar najtopleje zahvalujem. — Johana Muha, vdova železničarja, Mirke št. 3.

Izdajatelj in odgovorni urednik

IVAN TOKAN

Tiska „Učiteljska tiskarna“ v Ljubljani.

Naročajte in širite list „DELAVEC“

Tisoče ljudi v vseh deželah sveta uporabljajo že 25 let prijetno dišeči

Feller-iev „Elsaf u'd“

kot KOSMETIKUM

za nego zob, zobnega mesa, glave, kot dodatek k

vodi za umivanje, ker je radi svojega antiseptič. in čistega osvežujočega delovanja najboljše učinka. Ravno tako je priljubljen kot krepko blago delujoče in vrlo prijetno sredstvo za drgnjenje hrbta, rok, nog in celega telesa. Je mnogo močnejši in delujoč nego Francosko žganje in najbolje sredstvo te vrste. Tisoče priznanja! Z zamaškom in poštino za vsakoga: 3 dvojne ali 1 specijalna steklenica 48 K

Za prodajalce:

12 dvoj. ali 4 spec. steklenice	168 K
24	280 K
36	394 K

POŠTINE PROSTO na Vašo pošto. Kdor denar naprej pošlje, dobi še popust v naravi.

PRIMOT: Elsa obliž za kurja očesa 5 K in 7-50 K; Elsa mentolni klinčič 12 K; Elsa posipalni prašek 11 K; Pravo Elsa ribje olje 85 K; Elsa voda za usta 36 K; Elsa kolonska voda 41 K; Elsa šumskimiral 41 K; Glycerin 6 K in 30 K; Lysol, Lysoform 30 K; Kineski čaj 3 K; Elsa mrčesni prašek 15 K; Strup za podgane in miši po 8 K in 12 K.

EVGEN V. FELLER, lekarnar, STUBICA
donja Elsatrg št. 358 Hrvaško.

KONSUMNO DRUŠTVO ZA SLOVENIJO - LJUBLJANA.

Poštni predal št. 13. — Poštni ček. rač. št. 10.532. — Telefon inter. št. 178. — Brzjavni naslov „Kodes Ljubljana“.

HRANILNI ODDELEK sprejema hranilne vloge in jih obrestuje od dne vloge do dne dviga po 4 1/2 %, večje vloge proti polletni odpovedi po 5 %.

Hranilne vloge sprejema osebno ali po položnicah centrala v Ljubljani ali pa **podružnice:** 6 v Ljubljani, dalje: Kamnik, Borovnica, Litija, Trzin, Sv. Ana, Križe, Radovljica, Gorje, Koroška Bela, Sava, Jesenice, Mojstrana, Kranjska Gora, Radeče, Celje, Store, Soštanj, Ljubno, Poljčane, Rogatec, Pragersko, Ptuj, Maribor, Ribnica na Pohorju, Fala, St. Lovrenc na Pohorju, Guštanj, Prevalje, Leše, Mežica, Črna I., Črna II.

Sodrugi, vlagajmo vse prihranke v lastno hranilnico, katere hranilni kapital znaša že danes

nad 3 milijone kron.

Pristopnina K 10.—.

Član društva postane lahko vsak!

Delež K 200.—.

Pristopati se zamore v vseh gori imenovanih podružnicah.